

**המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה**

שדרות ויצמן 13
ירושלים 91909
טלפון 02-6709541
פקס 02-6515471

בס"ד
ירושלים, תובב"א
ח' אייר תשס"ח
13 מאי 2008

חוזר כללי / 08 / 52
חוזר ביטוח / 1368

אל: מנהלי הסניפים
מנהלי תחום ביטוח וגבייה בסניפים
מנהלי סניפי משנה

הנדון: שינויי חקיקה לשנת 2008

במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2008 אושרו תיקוני חקיקה בחוק הביטוח הלאומי (תיקון 103 לחוק הביטוח הלאומי).

בחוזר זה יפורטו תיקוני חקיקה (בטבלה המצ"ב).

כמו-כן מצורף לחוזר נספח שבו נוסח מלא של תיקוני החקיקה.

תוקפם של התיקונים הינו מ-1.1.08.

הוראות ביצוע נגזרות מתיקוני חקיקה יופצו בקרוב.

נבקשכם להביא חוזר זה לידיעת כל העובדים.

בברכה,

מינהל הביטוח והגבייה

דוגמא	שיעורי דמי הביטוח משנת 2008 ואילך	מהות התיקון	חיוב בדמי ביטוח אחרי התיקון (משנת 2008 ואילך)	חיוב בדמי ביטוח לפני התיקון	
<p>1. מבוטח עובד כעובד עצמאי והכנסתו החודשית הממוצעת הנה 10,000 ₪ בחודש ("הכנסה אקטיבית"). במקביל יש לו הכנסה נוספת מהשכרת חנות בסך 9,000 ₪ בחודש ("הכנסה אחרת").</p> <p>עד לתיקון החוק, הכנסתו האחרת לא הייתה חייבת בדמי ביטוח מאחר שהיתה נמוכה מהכנסתו האקטיבית. משנת 2008 ואילך הכנסתו האחרת תהיה חייבת בדמי ביטוח כאשר סך ה-1,915 ₪ הראשונים (שהם 25% מהשכר הממוצע) יהיה פטור והיתרה עד לסך ה-9,000 ₪ תהיה חייבת.</p> <p>2. מבוטח שהכנסתו השנתית כשכיר 200,000 ובנוסף משתכר 70,000 ₪ בשנה כדירקטור, עד 2007 מכה תקנות 14,15 לא חוייבה הכנסה זו משכירות מסחרית.</p> <p>החל מ- 2008 הכנסה זו משכירות מסחרית תהיה חייבת, בחלקה, בשיעור של 12% כלהלן:</p> <p>החלק הפטור (25% מהשכר הממוצע במשק) 22,980 החלק החייב (70,000 – 22,980) 47,020</p>	<p>7% דמי ביטוח לאומי (הופחתו מ-11.05% +5% דמי ביטוח בריאות (לא שונו) = סה"כ 12%</p>	<p>1. נוספה הגדרה חדשה של הכנסה פסיבית. נקראת מעכשיו "הכנסה אחרת" שפירושה כל הכנסה המפורטת בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה שאינה הכנסה ממקור שכיר ושאינה הכנסה ממקור עצמאי.</p> <p>המשמעות: ביטול תקנות 14,15 להוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח.</p>	<p>תחול חובת תשלום דמי ביטוח על הכנסה פסיבית שעולה על 25% מהשכר הממוצע (חובת התשלום לא תהיה מהשקל הראשון אלא רק על ההכנסה שמעל 25% מהשכר הממוצע).</p>	<p>החיוב בדמי ביטוח על הכנסה פסיבית מכה תקנות 14,15 להוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח היה רק כאשר הכנסה זו היתה שווה או עולה על הכנסתו האקטיבית.</p>	<p>תיקון סעיף 371 (בכפיפה אחת עם תיקון סעיף 348)</p>

שיעור דמי הביטוח משנת 2008 ואילך	מהות התיקון	חייב בדמי ביטוח אחרי התיקון (משנת 2008 ואילך)	חייב בדמי ביטוח לפני התיקון	
<p>דוגמא</p> <p>חברה משפחתית שלה 4 בעלי מניות כאשר לכל בעל מניה 25% מהרווחים. ריווחי החברה המשפחתית שיוחסו לבעל מניות אחד לצורך מס הכנסה היו 200,000 ₪. לצורך ביטוח לאומי תיחס הכנסה שנתית של 50,000 ₪ לכל בעל מניות. וחייב בדמי ביטוח בשיעור 12% לכל בעל מניות יהיה כדלהלן: חלק פטור (25% מהשכר הממוצע) 22,980 ₪ לשנה החלק החייב 27,020 ₪ לשנה</p>	<p>*התאמת מועד החייב בדמי ביטוח למועד החייב במס הכנסה. * ההכנסה החייבת בדמי ביטוח הושוותה להכנסה החייבת במס הכנסה. * הכנסה פטורה עד לגובה 25% מהשכר הממוצע במשק.</p>	<p>הכנסות מדיבידנדים שמקורן מחברה משפחתית/חברת בית/חברה שקופה יהיו חייבות בדמי ביטוח בסוף אותה השנה בה הופקה ההכנסה (ולא במועד חלוקת הדיבידנד בפועל כפי שהיה עד 2007). ריווחי החברה המשפחתית יחולקו בין בעלי המניות בחברה לפי חלקם היחסי בריווחי החברה.</p>	<p>הכנסות מדיבידנדים שמקורן מחברה משפחתית/חברת בית/חברה שקופה היו חייבות בדמי ביטוח רק במועד בו חולקו בפועל.</p>	<p>הוספת סעיף 373א</p> <p>חברה משפחתית חברת בית חברה שקופה</p>
<p>מבוטחת יצאה לחופשת לידה ממקום עבודתה כמורה במשרד החינוך. במידה שחופשת הלידה תהיה בחופשת הקיץ, התשלומים שתקבל בתקופת חופשת הלידה מכוח הסכם העבודה הקיבוצי יהיו חייבים בדמי ביטוח.</p>	<p>בוטל הפטור מדמי ביטוח שניתן על הכנסות נוספות שיש למבוטח בתקופה בה הוא מקבל את אחת הגמלאות שפורטו.</p>	<p>הכנסות נוספות אלו יהיו חייבות בדמי ביטוח.</p>	<p>הכנסה נוספת ששולמה לעובד שכיר בזמן שהוא מקבל דמי לידה, דמי פגיעה או תשלום בקשר לשיקום מקצועי – הייתה פטורה (למעט תמורת דמי פגיעה ששולמה לעובד ע"י מעסיקו לפי הסכם קיבוצי או חוזה עבודה במקום דמי פגיעה).</p>	<p>תיקון סעיף 351(א) וביטול סעיף 351(ה)</p> <p>פטור לעובד שכיר בתקופת דמי פגיעה ודמי לידה</p>

דוגמא	שיעור דמי הביטוח משנת 2008 ואילך	מהות התיקון	חיוב בדמי ביטוח אחרי התיקון (משנת 2008 ואילך)	חיוב בדמי ביטוח לפני התיקון		
<p>1. למבוטח בעל שליטה בחברה שאינה חברה משפחתית או חברת בית או חברה שקופה יש הכנסה חודשית ממוצעת בסך 10,000 ₪ בחודש. החברה החליטה שבעלי המניות ובכללם מבוטח זה יקבלו דיבידנד בסך 30,000 ₪ בחודש. מאחר שעל דיבידנד זה משולם מס בשיעור מוגבל, דיבידנד זה יהיה פטור מתשלום דמי ביטוח.</p>		<p>1. הכנסות מדיבידנדים שנקבע לגביהן שיעור מס מוגבל (*) פטורות מתשלום דמי ביטוח, (למעט הכנסות שמקורן מחברה משפחתית / חברת בית / חברה שקופה).</p>	<p>1. הכנסות מדיבידנדים שנקבע לגביהם שיעור מס מוגבל (*) בסעיף 125ב לפקודת מס הכנסה יהיו פטורות מדמי ביטוח, למעט הכנסות מדיבידנדים שמקורם מחברה משפחתית/חברת בית/חברה שקופה</p> <p>הכנסות מריבית ומדמי ניכיון שנקבע לגביהן שיעור מס מוגבל (*) בסעיפים 125ג(ב) ו-125ג(ג) יהיו פטורות.</p>	<p>1. הכנסות החייבות במס הכנסה לפי סעיפים 125ב, 125ג(ב), (ג), (ד) קרי דיבידנד, ריבית ודמי ניכיון שאינן הכנסה בידי בעל שליטה היו פטורות מדמי ביטוח.</p>	<p>תיקון סעיף 350</p>	
		<p>2. לא חל שינוי.</p>	<p>2. הכנסות מדמי שכירות למגורים בארץ ימשיכו להיות פטורות ללא הגבלה בהתאם לאותה חוות דעת משפטית.</p>	<p>2. הכנסות מדמי שכירות למגורים בארץ היו פטורות מדמי ביטוח ללא הגבלה (בהתאם לחוות דעת משפטית).</p>		
<p>3. למבוטח העובד כשכיר בישראל יש הכנסה ממשכורת בסך 10,000 ₪ בחודש ובנוסף הכנסה חודשית ממוצעת בגובה 20,000 ₪ שמקורה מהשכרת מגרש עסקי בארה"ב. ההכנסה מארה"ב תהיה פטורה מדמי ביטוח (אם חל על ההכנסה שיעור מס הכנסה מוגבל).</p>		<p>3. הכנסות מהשכרת מקרקעין בחו"ל פטורות באופן גורף, בין אם מדובר בהשכרה למגורים ובין אם שלא למגורים.</p>	<p>3. הכנסות מדמי שכירות למגורים ושאינם למגורים שמקורן מחוץ לארץ, קרי, כל הכנסה מהשכרת מקרקעין שחל עליהן שיעור מס מוגבל (*) – יהיו פטורות מדמי ביטוח. נוסף פטור חדש: על כל הכנסה שלא מעבודה שפטורה ממס לפי כל דין למעט הכנסה מפנסיה מוקדמת כהגדרתה בסעיף 345ב(א).</p>	<p>3. הכנסות מדמי שכירות למגורים ושאינם למגורים שמקורן מחוץ לארץ – היו חייבות בדמי ביטוח.</p>		

(*) הכנסה בשיעור מס הכנסה מוגבל – הכנסה שחל עליה שיעור מס מיוחד וקבוע והכנסה זו אינה מחוייבת לפי שיעור מס שולי.

נספח 4

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 103), התשס"ז-2007

1. תיקון סעיף 348 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 348 -
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "סכום מרבי, סכום מזערי וסכום שלא יובא בחשבון";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) לעניין דמי ביטוח המשותלמים לפי הוראות סעיף 335, לא תובא בחשבון ההכנסה של מבוטח מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה², שאינה הכנסה מעבודתו כעובד או כעובד עצמאי, אשר אינה פטורה מתשלום דמי ביטוח לפי סעיף 350 ואינה עולה על סכום השווה ל-25% מחשכר הממוצע."
2. בסעיף 350 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום פסקאות (6) ו-(7) יבוא:
- "(6) הכנסה החייבת במס לפי הוראות סעיף 125ב לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה לפי סעיף 373א, וכן הכנסה החייבת במס לפי הוראות סעיף 125ג(ב) או (ג) לפקודת מס הכנסה;
- (7) הכנסה מדמי שכירות שחלות עליה הוראות סעיף 122 לפקודת מס הכנסה, הכנסה מדמי שכירות מחוץ לישראל שחלות עליה הוראות סעיף 122א לפקודת מס הכנסה והכנסה שאינה הכנסה מעבודה כעובד או כעובד עצמאי, הפטורה ממס לפי כל דין, למעט הכנסה מפנסיה מוקדמת כהגדרתה בסעיף 345ב(א), ולמעט הכנסה שיקבע שר האוצר, בהסכמת שר הרווחה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת;"
3. בסעיף 371 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:
- "(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) ובהוראות שנקבעו לפיו, מבוטח שהוא עובד, עובד עצמאי או עובד ועובד עצמאי, שיש לו גם הכנסה מהמקורות

¹ הונקבל ככנסת ביום י"ז בטבת ותשס"ה (26 בדצמבר 2007); הצעת החוק ודברי הסבר מורטמו בהצעת חוק - הממשלה 335, מיום ג' ברחשוון התשס"ה (15 באוקטובר 2007), עמ' 16, עמ' 117.

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשס"ז, עמ' ...

³ דיני סדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה אשר אינה הכנסה מעבודתו כעובד ואינה הכנסה מעבודתו כעובד עצמאי (בסעיף זה – הכנסה אחרת), ישלם דמי ביטוח גם בעד הכנסתו האחרת, בשיעור החל על הכנסה אחרת של מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, וזאת אף אם הכנסתו האחרת פחותה ממתצית סך הכנסותיו.”

אחרי סעיף 373 לחוק העיקרי יבוא:

”מועד חיוב מיוחד 373א. הפיקה תברה מהתברות המנויות בסעיפים 64 עד 1א64 לפקודת מס הכנסה, לפי העניין, הכנסה חייבת מהגדרתה בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה, בשנת מס פלגית, יראו את ההכנסה האמורה כאילו חולקה בסוף אותה שנת מס לחברי החברה או לבעלי המניות בה, לפי העניין, והכל בהתאם לזכאותם היחסית ברזחי החברה במועד האמור.”

5. בלוח י”ג –

(1) תחת הכותרת ”שיעור דמי הביטוח בעד שנת 2008”, בטור ג’, תחת הכותרות ”אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)”, ”על החלק העולה על 60% מהשכר הממוצע” ו-”למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי”, במקום האמור בו יבוא:

–
0.16
1.67
–
0.07
–
–
1.31
0.14
3.65

;"7

(2) תחת הכותרת "שיעור דמי הביטוח בעד שנת 2009 ואילך", בטור ג', תחת הכותרות "אתוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)", "על החלק העולה על 60% מהשכר הממוצע" ו-"למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי", במקום האמור בו יבוא:

—

0.16

1.67

—

0.07

—

—

1.31

0.14

3.65

;"7

(3) תחת הכותרת "שיעור דמי הביטוח בעד שנת 2008", במקום טור ה' יבוא:

"טור ה'

הקצבות אוצר המדינה לפי סעיף 32(ג1)

0.09

—

0.08

0.03

פירוק ר: ביטוח לאומי

10. בזק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשס"ה-1995¹² (בפרק זה - הזק הביטוח הלאומי) -

הזק הזק הביטוח הלאומי - סעיף 104

(1) בסעיף 28, כבישה, במקום "במכה הדושה" (31 בדצמבר 2006) יבוא "יד במכה הדושה" (31 בדצמבר 2007).

(2) בסעיף 32, אחרי סעיף קטן (22) יבוא:

(22) תקבולים שגבה המוסד בשל ביטול הפסד מתשלום דמי ביטוח כאמור בסעיף 23א(א) ו"ה" כנוסחו ערב יום כ"ג בטבת התשס"ה (1 בינואר 2008) חן תקבולים שגבה לפי הוראות סעיף 23א(2), לא ייחשבו כתקבולים לענין סעיפים קטנים (א) ו"ה";

(3) בסעיף 74א, במקום "2007" יבוא "2008";

(4) בסעיף 79ד, במקום "גבה המוסד" יבוא "התמחות דמי פגיעה יגבר";

(5) בסעיף 170, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

(ב1) השכר היחסי הממוצע לגבי מובטל שבתוכו לפני התאריך הקובע היה זכאי לדמי פגיעה כמשמעותם בסעיף 92, יחשב לפי השכר שמשנו מגיעים דמי ביטוח אמולה בתקופה של 75 הימים שקדמו ליום שבעד הגיע לו לראשונה דמי הפגיעה האמורים, אם הוא גבר מחדש היחסי הממוצע המחושב לפי סעיף קטן 170א;

(6) אחרי סעיף 274 יבוא:

274א. מי שבתוכו לפני שידחת במלואים היה זכאי לדמי פגיעה כמשמעותם בסעיף 92, יהיה שכי העבודה היחל או, וההכנסה הממוצעת שלו לענין סעיף 272, סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ליום שבעד הגיש לו לראשונה דמי הפגיעה האמורים, אם הסכום האמור גברה משכר העבודה היחל או ההכנסה הממוצעת, המחושבים לפי סעיף 274; סכום ההכנסה הממוצע כאמור יחלק ב"90".

(7) בסעיף 28 -

(א) בסעיף קטן 30, אחרי "דמי פגיעה" יבוא "תמורת דמי פגיעה" ובמקו יבוא "אלא מחסכום העולה על הסכום שהשתלם לו כדמי פגיעה, דמי לידה, תשלום בקשר לשיקום מקצועי או על הסכום שהיה משוללם לו כדמי פגיעה אילו לא קיבל תמורת דמי פגיעה, לפי הענין";

(ב) סעיף קטן (ד) - בטל.

הזק הזק הביטוח הלאומי - תחילת תחילה

11. תחילתו של סעיף 28 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 10(1) לחוק זה, ביחס יא בטבת התשס"ו (1 בינואר 2007).

(ב) סעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 2(2) לחוק זה, יחל על הקצבות ארצ המדינה למוסד לביטוח לאומי, החל ביום סיד בטבת התשס"ע (1 בינואר 2010).

(ג) סעיפים 79ד, 170, 274א ו"ה" לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחם בסעיף 4(10) עד (7) לחוק זה, יחולו על גמלאות ודמי ביטוח המשולמים בעד יום תחילתו של חק זה האילן;

¹² ס"ח תשס"ה, עמ' 210 התשס"ה, עמ' 23.